

4de Valgkreds (Høls) kunde bortfalde. Deraf følger, at jeg ogsaa maatte ønske, at de Underændringsforslag, der ere stillede af de ærede Medlemmer for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og Frederiksborg Amts 3te Valgkreds (B. Bederfen) maatte bortfalde ved samme Leilighed (Berg: Ja saa bortfalde de jo ogsaa). Ja, de bortfalde da ogsaa, men jeg ønsker dog at sige et Par Ord om dem. Jeg skal da bemærke, at en Bane fra Hillerød til Frederiksværk er undersøgt, og jeg kjender den. En Bane fra Frederiksværk til Frederiksfund derimod er vel undersøgt en gang af en Komite, men jeg kjender ikke den Underøgelse officielt, og jeg kan i hvert Fald ikke nu gaa ind paa den Bane. Det forekommer mig heller ikke, at Frederiksfund har det Krav. Man kunde sætte Frederiksværk i Forbindelse med Kjøbenhavn og det øvrige Land enten over Hillerød eller over Frederiksfund, men begge Steder synes mig lidet rimelige at gjøre det, og jeg kan ikke se, at denne Frederiksværk-Frederiksfundbane har Berettigelse, da Frederiksfund allerede har en god Forbindelse med Kjøbenhavn. Dette Underændringsforslag maa jeg altsaa udtale mig imod. Jeg skal selvfølgelig ikke lægge for Meget ind i den Afstemning, her falder, men hvis det høie Thing skulde vedtage Udvalgets Ændringsforslag, navnlig Nr. 3, vil jeg dog antage, at selv om man ikke vil binde sig afgjort til denne som den Retning, hvort Thinget vil gaa i Fremtiden, vil der dog være givet en Meningstilkendegivelse fra Thingets Side om, at det ønsker, at man med Hensyn til Banebygning skal søge at komme ind i et noget andet Spor. Fra flere Sider har der været Dufte om at foretage en almindelig Deling eller Sortering, saaledes at man sagde, at de og de Baner skulle vi have. At sige noget Saadant a priori tror jeg dog ikke, man kan. Derimod tror jeg nok, at det var paa Tide, at man enedes om de Principer, efter hvilke man vil gaa frem i alt Fald i en nogenlunde overfkuelig Fremtid. Det kan gjerne være, at man paa enkelte Punkter maa komme til Undtagelser — jeg kan selv se nogle saadanne for mig i Fremtiden, men det vilde være heldigst, om Rigsdagen vilde enes om, hvorledes man vil stille sig til Bygning af private Baner i Fremtiden.

Berg: Efter de Forhandlinger, der ere førte her i Dag, opdager man til sin Overraskelse, at det Udvalg, der har været nedsat, har ikke været et Udvalg om et enkelt indbragt privat Lovforslag, men et stort statsøkonomisk Udvalg, hvis Underhaands-

forhandlinger med Ministeren efter den Udbredelse, de paa anden Maade kunne have faaet her i Thinget, have meget vidtrækkende Følger. Jeg erkjender, at det er en med Hensyn til det snævrere Æmne meget interessant Betænkning, der er affattet; men det er ikke det, der staar i Betænkningen, men derimod det, der ikke staar i den, der er det Interessante. Den ærede Ordfører slog paa en Overenskomst, som Udvalget har indgaaet med den høitagtede Minister. Han aabenbarede dog kun nogle enkelte Trilge af den hele Sag; men selv dette havde det dog vist været ønskeligt, om den ærede Ordfører vilde have antydet, da Sagen er af saa omfattende Betydning for den Side af vort statsøkonomiske Liv, som Samfærdighedsforholdenes Udvikling er, og om det havde staaet nærmere udviklet i Betænkningen, hvad det høie Udvalg i den Henseende havde besluttet og søgt paa andre Maader at gjøre gjældende, og nu efter Ministerens Udtalelser vil have bekræftet af os, idet vi opfordres til at stemme for Indstillingen. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Falkenstjerne) kom dybere ind paa Overenskomsten, og navnlig fik denne en tydeligere Forklaring af det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) og nu af Ministeren. Denne Overenskomst, som Ministeren saaledes har truffet med det høie Udvalg ved Behandlingen af et privat Lovforslag, gaar altsaa ud paa, at for Fremtiden bygger Staten ikke selv Jernbaner, undtagen hvor Regjeringen kan have Lust til at faae Statsbaner, og iøvrigt gives der Tilskud til private Baner, til første Klasse af dem 80,000 Kr. pr. Mil plus Halvdelen af Expropriationsomkostningerne og til anden Klasse 25,000 Kr. pr. Mil plus Halvdelen af Expropriationsomkostningerne, og saa kan man jo faae Lov til forøvrigt at slaas om, hvilke der skal høre til 1ste og hvilke til 2den Klasse af disse private Baner. Det maa altsaa være godt forberedt for det høie Folkething. Jeg nærer ikke Tvivl om, at man under de nuværende Forhold er kommen dertil, at man nu — ja maasse vil man dog undtage de to Baner, der ogsaa ligge i Udvalg — vil bygge Baner som Statsbaner med Tilskud; men ellers maa vi, naar vi ville have Jernbanevesenet udviklet, udvikle det efter den ærede nuværende Ministers Plan, der er billiget af det høie Udvalg, nemlig to Klasser private Baner med de af mig nævnte Tilskud. Naar det høie Udvalg havde trøet, at det var dets Opgave at faae saadanne Afgørelser truffet, som det nævnte ærede Medlem for Thisted Amt nu udviklede for os,